

Khí hậu Nhật Bản ～ Akibare- Ngày đẹp trời mùa Thu ～

Đúng như tên gọi “Ngày đẹp trời mùa Thu” là để chỉ những ngày đẹp trời vào mùa Thu. Vào mùa Thu, luồng khí áp cao, nhiệt độ thấp từ lục địa thổi tới Nhật Bản, khiến cho bầu trời trong xanh, cao vút, trải dài như vô tận. Tuy nhiên, luồng khí áp này di chuyển rất nhanh, nên thường những ngày đẹp trời như vậy chỉ kéo dài từ 2 đến 3 ngày mà thôi.

Người ta tận dụng những ngày Akibare này để “Mushiboshi”, có nghĩa là quần áo, sách vở, và những đồ dùng trong gia đình thường không sử dụng, cất một chỗ, nay lấy ra để phơi phóng cho khô ráo, phòng chống mốc và sâu bọ. Có thể nói đây là một tập quán đặc thù của Nhật Bản, một nước có độ ẩm khá cao. Người Nhật còn dùng từ tương đối cổ là “Bakuryou” để chỉ việc phơi phóng này. Tại các chùa chiền ở Nhật Bản, nhân dịp Mushiboshi, nhà chùa thường đem những bảo vật, thường chỉ giữ trong kho, ra để phơi phóng, nhân thể trưng bày cho khách tới tham quan, và việc trưng bày này được gọi là “Bakuryouten”.

Ngoài ra, Akibare cũng liên quan mật thiết tới rượu sake của Nhật Bản. Sake được chiết vào mùa Xuân, được để cho ngấu trong suốt những tháng hè và cho tới khi Thu sang, thì vị của sake đã trở nên rất mềm. Người ta gọi quá trình để sake ngấu như vậy là “Akibare suru”.

日本の気象 ～ 『秋晴れ』 ～

文字通り秋の晴天のことを「秋晴れ」と言います。秋は、大陸からの移動性高気圧が低温で乾燥した空気を日本付近に運んでくるため、澄み渡ったさわやかな天気となります。ただ、この高気圧は動きが速いので秋晴れは2～3日しか続きません。

この「秋晴れ」を利用して行われるのが「虫干し」です。「虫干し」とは衣服、書画、調度品などの湿気を除き、カビや虫害を防ぐために保管場所から取り出して風を通すことをいいます。湿度の高い日本ならではの習慣といえるでしょう。古くは「曝涼^{ぼくりょう}」とも呼ばれ、お寺の中には毎年この時期に、普段は非公開である寺が所蔵する名宝を年1回の虫干しを兼ねて一般公開する「曝涼展」を開催するところもあります。

また、「秋晴れ」は日本酒とも深い関わりがあります。春に搾られたお酒が夏を越して熟成が進み、秋にまるやかな味わいとなり、すっきりとした飲み口に変わることを「秋晴れする」と言います。

2011年9月号